

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ HUKUKÇA TANINMASI

I. ULUSLARARASI DÜZEYDE TANINMA	33
A. BELGELER YOLUYLA TANINMA.....	33
1. Birleşmiş Milletler Düzeyinde Tanınma.....	34
a. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi	42
b. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	44
c. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	46
d. Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme	49
e. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (CEDAW).....	49
f. Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme	50
g. Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme	54
h. Ulusal veya Etnik, Dinsel veya Dilsel Azınlıklara Mensup Olan Kişilerin Haklarına İlişkin Bildirge	55
i. Engelli Kişilerin Haklarına İlişkin Sözleşme.....	56
j. Yerli Halkların Hakları Bildirgesi	57
k. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yerli ve Kabile Halklarına İlişkin 169 Sayılı Sözleşmesi.....	61
l. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Belgeleri	62
i. Uluslararası Kültürel İş Birliği İlkeleri Bildirgesi	63

ii.	Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına İlişkin Sözleşme	64
iii.	Geniş Halk Kitlelerinin Kültürel Yaşama Katılma ve Katkılarına İlişkin Tavsiye Kararı.....	65
iv.	İrk ve İrksal Önyargılar Bildirgesi	66
v.	Kültürel Politikalara İlişkin Mexico City Bildirgesi	68
vi.	Kültürel Çeşitliliğe İlişkin Evrensel Bildirge	70
vii.	Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasına İlişkin Sözleşme	71
viii.	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesine İlişkin Sözleşme	72
2.	Bölgesel Düzeyde Tanınma	73
a.	Avrupa Konseyi Belgeleri	74
i.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	74
ii.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Protokol	78
iii.	Avrupa Kültür Sözleşmesi	79
iv.	Kültürel Hedeflere İlişkin Avrupa Bildirgesi	79
v.	Ulusal Azınlıkların Korunmasına İlişkin Çerçeve Sözleşme.....	80
b.	Amerikan Devletleri Örgütü Belgeleri.....	82
i.	Amerikan İnsan Hakları ve Ödevleri Bildirgesi	82
ii.	Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi	82
iii.	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Alanında Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Protokol (San Salvador Protokolü)	84
iv.	Amerikan Yerli Halkların Hakları Bildirgesi.....	84
c.	Afrika Birliği Örgütü Belgeleri	86
i.	Afrika Kültürel Şartı.....	86
ii.	Halkların Hakları Evrensel Bildirgesi (Cezayir Şartı)	87
iii.	Afrika İnsan ve Halkların Hakları Şartı.....	88
iv.	Çocuk Hakları ve Refahına İlişkin Afrika Şartı	89
v.	Kadın Haklarına İlişkin Afrika Şartı	90
vi.	Afrika Kültürel Uyanış Şartı	90
B.	YARGISAL VEYA YARI-YARGISAL ORGANLAR ARACILIĞIYLA TANINMA	91
1.	Birleşmiş Milletler Düzeyinde Tanınma	92
a.	İnsan Hakları Komisyonu	92
b.	İnsan Hakları Komitesi	93

c.	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi	95
d.	İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi	97
2.	Bölgesel Düzeyde Tanınma	99
a.	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	99
b.	Amerikalılar-Arası İnsan Hakları Mahkemesi	107
c.	Afrika İnsan Hakları Mahkemesi ve Afrika İnsan Hakları Komitesi	112
II.	ULUSAL DÜZEYDE TANINMA	113
A.	ANAYASAYLA TANINMA	115
B.	KANUNLA TANINMA.....	132
C.	YARGI YOLUYLA TANINMA	138

İKİNCİ BÖLÜM

KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ HUKUKSAL ÇERÇEVESİ

I.	KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ KONUSU	145
A.	GENEL OLARAK.....	145
B.	KÜLTÜREL KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKI (KÜLTÜREL SELF DETERMİNASYON).....	149
C.	KÜLTÜREL MİRAS HAKKI.....	156
D.	ANADİL HAKKI	159
E.	EĞİTİM VE ÖĞRETİM HAKKI	171
F.	İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	179
G.	SANAT ÖZGÜRLÜĞÜ.....	187
H.	DİN ÖZGÜRLÜĞÜ.....	192
İ.	DERNEK KURMA ÖZGÜRLÜĞÜ	197
J.	ÖZEL YAŞAMA VE AİLE YAŞAMINA SAYGI HAKKI.....	203
K.	TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ ÖZGÜRLÜĞÜ.....	205
L.	MÜLKİYET HAKKI	206
M.	KÜLTÜREL KALKINMA HAKKI	212
N.	KİŞİNİN MADDİ VE MANEVİ VARLIĞINI KORUMA VE GELİŞTİRME HAKKI ..	216
II.	KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ NİTELİĞİ.....	218
A.	KUŞAK HAKLARINDA KÜLTÜREL KİMLİK HAKKI	219
B.	STATÜ HAKLARINDA KÜLTÜREL KİMLİK HAKKI.....	220
C.	BİREYSEL-KOLEKTİF HAK AYRIMINDA KÜLTÜREL KİMLİK HAKKI.....	222

III. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ YARARLANICILARI	254
A. GENEL OLARAK.....	254
B. GERÇEK KİŞİLER	255
1. Genel Olarak	255
2. Vatandaşlar	256
3. Yabancılar	257
4. Belli Kategorilerdeki Kişiler	259
C. TÜZEL KİŞİLER.....	261
D. KİŞİ TOPLULUKLARI	264
1. Genel Olarak	267
2. Ulusal Azınlıklar	275
a. Genel olarak.....	275
b. Yerli Haklar.....	279
3. Etnik Azınlıklar	288
a. Genel Olarak.....	288
b. Göçmenler ve Sığınmacılar	290
c. Romanlar	295
4. Dinsel Azınlıklar.....	299
5. Dilsel Azınlıklar	304
IV. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ YÜKÜMLÜLERİ.....	309
A. DEVLET	309
B. KİŞİLER VE KİŞİ TOPLULUKLARI.....	322
V. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ KÜLTÜREL, SİYASAL, EKONOMİK VE SOSYAL HAKLARLA İLİŞKİSİ	324
A. KÜLTÜREL HAKLARLA İLİŞKİSİ.....	324
B. SİYASAL HAKLARLA İLİŞKİSİ	329
C. EKONOMİK VE SOSYAL HAKLARLA İLİŞKİSİ.....	340
VI. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ SINIRLANMASI	345
A. GENEL OLARAK.....	345
B. SINIRLAMA ÖLÇÜTLERİ	358
1. Kanunla Sınırlama	359
2. Sınırlama Nedenleri	363
3. Sınırlamada Ölçülülük	376
4. Sınırlamanın Sınırları.....	389

a. Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere	389
b. Hakkın Özü	395
VII. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ KÖTÜYE KULLANILAMAMASI	407
VIII. KÜLTÜREL KİMLİK HAKKININ KORUNMASI.....	417
A. GENEL OLARAK.....	417
B. ULUSLARARASI DÜZEYDE KORUNMA.....	422
1. Birleşmiş Milletler Düzeyinde Korunma.....	422
2. Bölgesel Düzeyde Korunma	429
C. ULUSAL DÜZEYDE KORUNMA	447
SONUÇ	461
KAYNAKÇA	471